

DON'T FORCE IT

Should you force the kids to go to synagogue? Strict parenting might produce quick results, but guiding with the powers of persuasion is more effective and durable.

History proves it

JEWISH INSIGHTS

A TASTE OF THE REBBE'S TEACHINGS

MATOS - MASEY

Dedicated in loving memory of
Rabbi Moshe Freedman
Shliach of the Rebbe to Bahía Blanca, Argentina
Yartzeit **22 Tammuz**

By his children
Rabbi Kuty & Rochel Kalmenson

For sponsorship opportunities, email info@jewishinsights.org

The Shluchim Office

Director | Rabbi Gedalya Shemtov
Development | Rabbi Mendy Shemtov

Editors

Rabbi Avraham Greenberg
Rabbi Zusha Greenberg

English

Translation and editing | Rabbi Mendel
Super
Proofreading | Rabbi Mendel Levertov

Hebrew

Linguistic editing | Rabbi Zushe Greisman
Proofreading | Rabbi Menachem Wilhelm

Spanish

Translation and editing | Rabbi Rafi Tawill

French

Translation and editing | Rabbi Yahir
Elbaz
Proofreading | S. Elbaz

Portuguese

Translation | Mr. Yitzchak Dayan
Editing | Rabbi Yeshaya Dayan
Layout Design | Mike Katan

Layout design

Mussie Wolosow

Website

Yuval Katz and Yisrael Visotsky

Administration

Mendel Greenberg

Advisory Committee

Rabbi Asher Deren - Cape Town, South
Africa

Rabbi Mendy Gerlitzsky - Tel Aviv, Israel

Rabbi Levi Greenberg - El Paso, Texas

Rabbi Dovid Goldberg - São Paulo, Brazil

Rabbi Levi Shaikvitz - Kfar Chabad, Israel

Rabbi Mendy Greenberg - Twinsburg,
Ohio

Rabbi Shmuel Freedman - Bahia Blanca,
Argentina

Rabbi Yosef Yitzchak Blau - Moshav

Kineret, Israel

Rabbi Chaim Drukman - Lucerne,

Switzerland

©

Published and Copyright 2023 by
Shluchim Office International
816 Eastern Parkway, Brooklyn,
NY 11213

718.221.0500

5783 - 2023

Founded in 2008 in memory of Rabbi Gabi and Rivky Holtzberg OB" M
Shluchim of the Rebbe to Mumbai India

A. The Sanctity of the Land of Israel

The Borders of The Promised Land

Source 1 Numbers, 34 1-4

G-d spoke to Moses, telling him: “Command the children of Israel and tell them: ‘When you arrive in the Land of Canaan, this is the land which shall fall to you as an inheritance, the Land of Canaan with its borders: The southernmost side will be from the desert of Tzin along Edom, so the southern border will be from the edge of the Dead Sea to the east. The border then turns south of Maaleh Akrabim, passing toward Tzin, and its ends will be to the south of Kadesh Barnea. Then it will extend to Chatzar Adar and continue toward Atzmon.’ ”

וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר. צַו אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי אַתֶּם בָּאִים אֶל הָאָרֶץ כְּנָעַן, זֹאת הָאָרֶץ אֲשֶׁר תִּפְּל לָכֶם בְּנַחֲלָהּ אֶרֶץ כְּנָעַן לְגַבְלֹתֶיהָ. וְהָיָה לָכֶם פְּאֵת נֹגֵב מִמִּדְבַר צֶן עַל יַדֵי אֲדוֹם וְהָיָה לָכֶם גְּבוּל נֹגֵב מִקְצֵה יַם הַמֶּלַח קְדָמָה. וְנֹסֵב לָכֶם הַגְּבוּל מִנֹּגֵב לְמַעַלָּה עַקְרָבִים וְעַבְר צְנָה וְהָיוּ תוֹצְאֹתָיו מִנֹּגֵב לְקַדְשׁ בְּרִנְעָ וַיֵּצֵא חָצַר אֲדָר וְעַבְר וְעָצְמוֹנָה.

The First Aliyah

Source 2 Maimonides' Mishneh Torah, Terumot 1:5

Areas of Israel that were settled by the Jews who came from Egypt became sanctified. When they were exiled, the sanctity was void. The first sanctification, because it was attained via conquest, was only temporary.

כָּל שֶׁהִחְזִיקוּ עוֹלֵי מִצְרַיִם וְנִתְקַדְּשׁ קְדֻשָּׁה רִאשׁוֹנָה כִּיּוֹן שָׁגְלוּ בְטָלָה קְדֻשָּׁתָן. שֶׁקְדֻשָּׁה רִאשׁוֹנָה לְפִי שְׁהִיתָה מִפְּנֵי הַכְּבוֹשׁ בְּלִבְד קְדֻשָּׁה לְשַׁעֲתָה וְלֹא קְדֻשָּׁה לְעֵתִיד לְבוֹא.

The Second Aliyah

When the exiles returned and resettled part of the land, they sanctified it a second time, imbuing it with an eternal sanctity.

כִּיּוֹן שֶׁעָלוּ בְנֵי הַגּוּלָּה וְהִחְזִיקוּ בְּמִקְצֵת הָאָרֶץ קְדֻשׁוֹתָהּ קְדֻשָּׁה שְׁנִיָּה הַעוֹמֶדֶת לְעוֹלָם לְשַׁעֲתָה וְלְעֵתִיד לְבוֹא.

Source 3 Maimonides' Mishneh Torah, Beit Habechirah 6:16

A Different Kind Of Settlement

Why was the first conquest not eternally binding with regards to shemita and tithes? The initial obligation to observe these mitzvot was only due to the conquest of the Jewish people. When the land was seized from them, that conquest was annulled and the Torah obligation to keep these mitzvot was void, because it was no longer the Land of Israel.

וְלָמָּה אָנֹכִי אוֹמֵר... בְּקִדְשָׁתָּהּ
שְׂאֵר אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל לְעִנְיָן
שְׂבִיעִית וּמַעֲשְׂרוֹת וְכִיּוֹצֵא
בָּהֶן לֹא קִדְשָׁהּ לְעִתִּיד
לְבוֹא? לְפִי שְׂחִיב הָאֶרֶץ
בְּשְׂבִיעִית וּמַעֲשְׂרוֹת אֵינוֹ
אֶלָּא מִפְּנֵי שֶׁהוּא כְּבוֹשׁ
רַבִּים, וְכִיּוֹן שֶׁנִּלְקְחָהּ
הָאֶרֶץ מִיַּדֵּיהֶם בְּטַל
הַכְּבוֹשׁ, וְנִפְטְרָה מִן הַתּוֹרָה
מִמַּעֲשְׂרוֹת וּמִשְׂבִּיעִית,
שֶׁחֲרִי אֵינָה מִן אֶרֶץ
יִשְׂרָאֵל.

Ezra the Scribe A Jewish leader during the return to Israel from Babylon, and the beginning of the second Temple period. The appellation of “scribe” refers to his broad Torah knowledge and his efforts to teach Torah and produce copies of the books of Torah. In the 7th year of Persian King Artaxertxes’ reign, Ezra traveled from Babylon to Jerusalem, leading a group of Jews, at the king’s behest. The sages taught that Ezra was worthy of receiving the Torah from G-d, had Moses not preceded him.

When Ezra returned to Israel and sanctified the land, it wasn’t through conquest, but through asserting their ownership of the land by settling it (chazakah). Thus, any place that was settled by the returnees from Babylon and sanctified by Ezra retains its sanctity today. Even if it is later seized from Jewish control, it remains obligated in the mitzvot of shemita and tithes.

וְכִיּוֹן שֶׁעָלָה עֲזָרָא וְקִדְשָׁהּ, לֹא
קִדְשָׁהּ בְּכְבוֹשׁ אֶלָּא בְּחִזְקָהּ
שֶׁחֲחִזְקוּ בָּהּ. וְלִפְיָכָהּ, כָּל מְקוֹם
שֶׁחֲחִזְקוּ בָּהּ עוֹלָי בְּכָל וְנִתְקַדְּשׁ
בְּקִדְשָׁתָּהּ עֲזָרָא הַשְּׂנֵיָהּ, הוּא
מְקֻדָּשׁ הַיּוֹם, וְאִם עַל פִּי שֶׁנִּלְקְחָהּ
הָאֶרֶץ מִמֶּנּוּ, וְחִיב בְּשְׂבִיעִית
וּבְמַעֲשְׂרוֹת.

B. The Difference

>> The Rebbe

Questions On Maimonides

Maimonides' words regarding the first and second sanctifications require explanation.

1. Firstly, the question raised by the commentators: "Why is chazakah more effective than conquest? Why doesn't losing the land void the chazakah as well? Also, after the original sanctification through conquest, didn't they settle the land and exercise chazakah? If so, why should chazakah that wasn't preceded by conquest be more effective than chazakah that was preceded by conquest?" This question of the commentators remained unanswered.

2. It is known that Maimonides is very precise, not just with the overall picture he presents, but also with his exact wording. Maimonides writes: "When Ezra returned to Israel and sanctified the land, **it wasn't sanctified through conquest**, but through chazakah." Why does Maimonides first state the negative "it wasn't sanctified through conquest?" Why doesn't he just write briefly "When Ezra returned to Israel he sanctified it through chazakah?" Does conquest have a negative effect that requires it to be ruled out here?

3. There is an additional, even stronger question. The first sanctification occurred when the Jewish people were in the holiest possible state. They had been led into Israel

דברי הרמב"ם בענין קדושה ראשונה וקדושה שניה דורשים ביאור והסבר:

(א) קושיית המפרשים: "מה כח חזקה גדול מכח כיבוש? ולמה לא נאמר בחזקה גם כן משנלקחה הארץ מידינו בטלה חזקה. ותו, בראשונה שנתקדשה בכיבוש, וכי לא היה שם חזקה, אטו מי עדיפא חזקה בלא כיבוש מחזקה עם כיבוש?" - ומסיים: "וצריך לעיין".

(ב) מהו דיוק לשון הרמב"ם (כידוע שהדיוק בדברי הרמב"ם הוא לא רק בכללות הענין, אלא גם בפרטי התיבות כו') "כיון שעלה עזרא וקידשה, לא קידשה בכיבוש, אלא בחזקה שהחזיקו בה" - מה נוגע הקדמת השלילה ש"לא קידשה בכיבוש", וכי הכיבוש יכול לגרוע משהו שלכן צריכים לשלול אותו; ומדוע אינו כותב בקיצור: "כיון שעלה עזרא קידשה בחזקה כו"?"

(ג) ועוד, והיא העולה על כולנה: כיצד יתכן שקדושה ראשונה, שהיתה בזמן שהיו בני ישראל בשלימות המעלה ובמצב קדוש יותר - שהרי נכנסו לארץ ישראל

by Joshua, the second-degree recipient of the Torah - "Moses received the Torah at Sinai and relayed it to Joshua." They possessed the Holy Ark, a jar of the miraculous manna, the holy anointing oil, and the stick that had miraculously blossomed. They had entered the land of Israel and conquered Jericho—the keyhole to the entire country—in a miraculous fashion: the priests circled the walls of Jericho carrying the Ark, blew the shofar, and the walls came down.

By contrast, the second sanctification occurred when they were in a far worse state. They were missing the five special items that were present in the first Temple, including the Ark and the items stored with it: the jar of manna, the anointing oil, and the stick that blossomed. Yet, it is specifically the second sanctification that had an eternal effect!

על ידי יהושע, המקבל השני של התורה ("משה קיבל תורה מסיני ומסרה ליהושע"),² והיה עמהם הארון, צנצנת המן, צלוחית שמן המשחה ומקל שקדים וכו', והכניסה לארץ היתה באופן שהכהנים נשאו את הארון מסביב ליריחו ותקעו בשופר, ועל ידי זה נפלה החומה,³ וכך נכבשה יריחו, שהיתה מנועולה של ארץ ישראל⁴ - הנה קדושה זו היתה רק לשעתה;

ואילו קדושה שניה - למרות שהיתה בזמן שבו חסרו חמשה דברים שהיו במקדש ראשון, כמו בא במסכת יומא⁵ "כתב"ב וארצה בו ואכבד, וקרינן ואכבדה, מדוע מחוסר ה"א, אלו חמשה דברים... ארון וכו'", כולל גם צנצנת המן, צלוחית שמן המשחה ומקל שקדים שנגנזו יחד עם הארון⁷ - הנה דוקא קדושה זו היא "לשעתה ולעתיד לבוא"!

The Second Temple vs. The First Temple

Source 4 Chagai 1:3-4, 7-8

The word of G-d came through Chaggai the prophet, saying: "Is now the time for you to sit in roofed houses while this House is in ruins?"

So said G-d: "Consider your ways. Ascend the mountain, bring wood and build a House and I will accept it and I will be honored by it," said G-d.

וַיְהִי דְבַר ה' בְּיַד חַגַּי הַנָּבִיא לֵאמֹר. הֲעַת לָכֶם אֲתֶם לְשִׁבְתִּי בְּבָתֵיכֶם סְפוּנִים וְהַבַּיִת הַזֶּה חָרַב. כֹּה אָמַר ה' צְבָאוֹת שִׁימוּ לְבַבְכֶם עַל דְּרֹכֵיכֶם. עֲלוּ הָהָר וְהִבֵּאתֶם עֵץ וּבְנוּ הַבַּיִת וְאֶרְצָה בּוֹ וְאֶכְבֵּד (ה) אָמַר ה'.

Chaggai A Biblical prophet who lived during the period of the return to Israel. His book, containing just two chapters, is the tenth of the collection known as *The 12 Prophets*. The main topic of his prophecies is encouragement for the returnees to build the second Temple.

5 כא, ב.
6 חגי א, ח.
7 שם נב, ב.

2 אבות רפ"א.
3 יהושע ה, כ.
4 ראה תנחומא בהעלותך י"ד. במדב"ר פט"ו, טו. ועוד.

Why does the verse say “I will accept it and be honored by it” (ve’ekaved) but we read it as “ve’ikavdah?” The letter hey is missing from the word to symbolize the difference between the first Temple and the second Temple. Five (hey) elements were lacking in the second Temple: The Ark of the Covenant, the cover of the Ark and the Cherubs that were on top of it; the fire on the Altar; the Divine Presence; the Holy Spirit; and the Urim Vetumim.

מהו שנאמר: "וארצה
בו ואכבד" ואנו קוראים
"ואכבדה". במה שונה,
מחסר ה"א במלה זו –
ללמד: אלו חמשה דברים
(כמגן ה') שהיו הבדל
בין מקדש ראשון למקדש
שני שהיו חסרים במקדש
שני, ואלו הן: ארון הכרית,
וכפרת אשר עליו, וכרובים
שעל הכפרת, אש, ושכינה,
ורוח הקדש, ואורים ותמים.

Source 5 Ezra 3:12

Many of the priests and the Levites and the heads of the fathers' houses—old men who had seen the first Temple when its foundation was laid—when they saw this Temple with their eyes, they were weeping with a loud voice. Many were shouting with joy and raised voices.

ורבים מהכהנים והלוים וראשי
האבות הזקנים, אשר ראו את
הבית הראשון, בנסדו זה הבית
פעיניהם בכים בקול גדול, ורבים
בתרועה בשמחה להרים קול.

Rashi

This Temple: When they saw this building they cried because they remembered the grand structure of the first Temple.

רש"י

זה הבית. כשהיו רואין בנן
בית זה היו בוכין מתוך שהיו
זוכרים אותו בנן גדול של בית
ראשון.

Many: Those who never saw the first Temple rejoiced and raised their voices with elation at being released from exile.

ורבים. אשר לא ראו בנן בית
ראשון היו שמחים ומריעין
בשמחה בקול גדול מרב
שמחתן שיצאו מגלותן.

Pesikta Rabati 35:1

Why were half the people crying and half rejoicing? The elders, who saw the first Temple where the Divine presence was revealed, and now saw the second Temple where the Divine presence did not rest, cried. Their youth, who never saw the glory of the first Temple, rejoiced at seeing this Temple.

פסיקתא רבתי, ל"ה א'

מפני מה מחצה בוכים ומחצה
שמחים? אלא זקנים שראו
בכבוד הבית הזה, ששרתה
בו שכינה, וראו הבית האחרון
שלא שרתה בו שכינה, היו
בוכים. אבל בניהם שלא ראו
בכבוד הבית הראשון, וראו
בבנין של בית האחרון, היו
שמחים.

C. Within Natural Means

>> The Rebbe

One-Sided Conquest

To explain:

Conquest involves one side overpowering the other, but the losing side doesn't undergo any change. The first sanctification was through conquest, against the will of the 31 local kings. They weren't prevailed upon to transform themselves for the better and concede to the Jewish people. Rather, the Jews carried the Holy Ark and blew the shofar etc., and this caused the opposing side to disappear, "like wax melts before fire."

Since this sanctification occurred through conquest, and not through a process of restraining and then transforming, it did not endure, and it was eventually reversed.

We find a similar pattern with the two sets of tablets that Moses brought down. The first set was delivered along with a powerful display of Divine revelation. The sages teach that the call of "I am G-d your L-rd" rang out from all four corners of the world. Yet, we are told that the reason why the first tablets didn't endure was precisely because they were given with great fanfare. A bright light of Divine revelation had shone, and this temporarily overpowered all the negative elements in the world, leaving the world a perfectly good place. But when the event concluded and the Divine revelation

והביאור בזה:

ענין הכיבוש הוא באופן של התגברות על הצד שכנגד, שנשאר במציאותו, וזהו שקדושה ראשונה היתה על ידי כיבוש - בניגוד לרצונם של שלושים ואחד המלכים, ולא באופן שפעלו עליהם שיהפכו לטוב ויסכימו לבני ישראל; פעולת בני ישראל התבטאה בכך שתקעו בשופר ונשאו את ארון הקודש כו', ועל ידי זה נתבטל מציאות הרע, "כהמס דונג מפני אש"⁸.

וכיון שהיה זה באופן של כיבוש, ולא באופן שפעלו ענין של אתכפיא ואתהפכא [מלשון "לכפות" ו"להפוך"] - לא נתקיים הדבר, ולאחרי זמן בטל הכיבוש.

ועל דרך שלוחות ראשונות לא נתקיימו מפני שניתנו ברעש⁹: אף שנתנית לוחות ראשונות היתה באופן של גילוי אלקות שלא בערך מאשר בנתנית לוחות שניות, כמבואר במדרשי רבותינו ז"ל¹⁰ שמכל ארבע רוחות העולם היה יוצא הקול "אנכי הוי' אלקיך"¹¹, הרי אדרבה - הסיבה לכך שלא נתקיימו היא בגלל ה"רעש", שהוא ענין גילוי אלקות מלמעלה, כך, שבשעת מעשה לא היה מקום למציאות הרע בעולם, והיה כולו טוב, אבל לאחרי כן, "במשוך היובל" - "הוא סימן סילוק שכינה" - "המה יעלו בהר"¹²,

פלו".
11. יתרו כ. ב. ואתחנן ה, ו.
12. שם יט, יג ובפרש"י.

8. תהלים סד, ג. וראה תניא פי"ט.
9. ראה תנחומא תשא לא. פרש"י תשא לד, ג.
10. תנחומא שמות כה. שמור"ר פ"ה, ט. תקנ"ז תכ"ב (סד), ב. תניא

ended, everything snapped back into place. The Jewish people had to again engage in a difficult battle with the forces of negativity, and this ended with failure in a cardinal matter, the sin of the golden calf.

Reaching Agreement

This is the reason behind Maimonides' precise wording regarding the second sanctification, "When Ezra returned to Israel and sanctified the land, it wasn't sanctified through conquest, but through chazakah."

The second sanctification didn't involve conquest, a battle with an opposing side which remains an enemy. In such a case, even chazakah wouldn't be effective, because it comes after conquest. Rather, Ezra's aliyah to Israel was the result of "G-d moved the heart of Cyrus king of Persia, and he issued a proclamation throughout his kingdom . . . saying . . . any of G-d's people among you, their G-d will be with them and they may go up." In this case, the opposing side itself cooperated, by restraining and transforming themselves. This didn't occur through war and conquest, but through "even his enemies made peace with him." "Thus, any place that was settled by the returnees from Babylon and sanctified by Ezra retains its sanctity today" - an eternally enduring sanctity.

ואז התחילה עבודת מלחמה כבדה ביותר, שהסתיימה בכישלון בענין שיש בו החיוב של יהרג ועל יעבור - חטא העגל!

וזהו שמדייק הרמב"ם בנוגע לקדושה שניה, שכ"שעלה עזרא וקידשה, לא קידשה בכיבוש, אלא בחזקה כו".

בקדושה השניה לא היה ענין של כיבוש - מלחמה עם המנגד שנשאר שונא כו', שאז לא מועילה גם החזקה שבאה לאחרי הכיבוש (כנזכר לעיל), אלא עליית עזרא היתה באופן ש"העיר ה' את רוח כורש מלך פרס ויעבר קול בכל מלכותו . . . לאמר . . . מי בכם מכל עמו יהיה ה' אלקיו עמו ויעל"¹³, והיינו, שהלעומת זה עצמו "עונה אמון"¹⁴, באופן של אתכפיא, ועל אחת כמה וכמה באופן של אתהפכא, כך, שאין זה באופן של מלחמה וכיבוש, אלא באופן ש"גם אויביו ישלים אתו"¹⁵, "ולפיכך, כל מקום שהחזיקו בה עולי בבל ונתקדש בקדושת עזרא השניה, הוא מקודש היום" - שנשאר ענין נצחי.

The Importance Of Securing Agreement

Source 6 The Rebbe, Torat Menachem 5744:2, p. 609

"G-d worked great wonders for us, causing His name to be exalted and sanctified in the eyes of all the ruling authorities and all the nations of the kingdom. This was a great wonder in their eyes as well, and they all exclaimed: "this was from G-d, it is wondrous in our eyes."

"כִּי הַפְּלִיא וְהַגְּדִיל ה' לַעֲשׂוֹת בְּאַרְצָא, וְהַפְּלִיא וְהַגְּדִיל שְׁמוֹ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ אֲשֶׁר נִתְגַּדֵּל וְנִתְקַדַּשׁ בְּעֵינֵי כָּל הַשָּׂרִים וְכָל הָעַמִּים אֲשֶׁר בְּכָל מְדִינוֹת הַמְּלָכָה, אֲשֶׁר גַּם בְּעֵינֵיהֶם יִפְּלֵא הַדְּבָר הַפְּלִיא וְפִלְא, וְעָנּוּ וְאָמְרוּ עַל זֹאת כִּי אִם מֵאֵת ה' הִיְתָה זֹאת הִיא נִפְּלֵאת בְּעֵינֵינוּ."

We see that the Alter Rebbe is ascribing great importance to the impact his redemption had on the authorities and the non-Jewish people. Reading this letter carefully, one is struck by the lengthy and incredible elaboration on this point.

This raises a question. The letter was intended primarily for distinguished individuals, Rabbi Levi Yitzchak of Berdichev, one of the great students of the Magid of Mezeritch, and Rabbi Baruch of Mezhibuzh,

כלומר, הוא נותן חשיבות יתירה להשפעתה של הגאולה על "כל השרים וכל העמים", ומאריך בכמה פרטים בדבר, והמעייין במכתב (שכבר נדפס – אגרות קודש אדמו"ר הזקן עמ' צז ואילך) הרי אותיות מחכימות ומאירות, וכשיתבונן המעיין בזה ימצא שם אריכות גדולה בכמות וכל שכן באיכות.

נשאלת אפוא השאלה: מכתב זה נכתב לכל לראש ליחידי סגולה, רבי לוי יצחק מברדיטשוב, אחד מגדולי תלמידי הרב המגיד, ולרבי ברוך ממז'יבוז', נכדו של הבעש"ט,

Rabbi Levi Yitzchak of Berdichev

A student of the Magid, Rabbi Dov Ber of Mezritch, and the Alter Rebbe's colleague. He was the rabbi and Chassidic leader in Berdichev. He was known as the "defender of Israel" for his custom to always see the good in every Jew. His heartfelt musical compositions are sung by many Chassidim until today. Out of respect for their rabbi, the Berdichev community never appointed a successor, and successive rabbis in the community were known as rabbinic arbiters and decisors, but not rabbis.

Rabbi Boruch of Mezhibuzh:

The son of the Baal Shem Tov's daughter Odel.

the grandson of the Baal Shem Tov and a Rebbe in his own right, whose teachings live on through his books. These distinguished people certainly understood the profound significance of the imprisonment and redemption, and its relationship with the spreading of the inner dimension of the Torah. The reason behind

ואדמו"ר בדורו וגם לאחרי זה על ידי ספריו וכו' – ואם כן צריך עיון גדול: יחידי סגולה אלה הרי ידעו והבינו את תוכנו העמוק של המאסר והגאולה, וכיצד זה היה קשור להפצת פנימיות התורה וכו' (שהרי סיבת

the imprisonment was known throughout the land, and these great scholars were certainly aware of it. Considering the profound meaning of the redemption, why should importance be ascribed to the impact of the redemption on the authorities and non-Jewish people? Why does it make a difference what the non-Jews of S. Petersburg are saying?!

המאסר והגזירה התפרסמה בכל המדינה כולה, ובודאי שגדולי ישראל בדור ההוא ידעו על כך), ובמילא, איזו תפיסת מקום יש להשפעת הגאולה על השרים והעמים לגבי ענינה העמוק של הגאולה עצמה, ולמאי נפקא מינה מה אמר על כך גוי בפטרבורג?!

משיחת אור ליום ג' דחול המועד סוכות

י"ט תשרי, שמחת בית השואבה, ה'תשכ"ד
הנחה בלתי מוגה
תורת מנחם כרך ל"ח, עמוד 87 והלאה